

Izhaja
na pol poli
vsaki četver-
tek.

SLOVENSKA BČELA.

Velja na leto
2 fl. 24. kr.
in po pošti
3 fl. sr.

Odgovorni vrednik: **Ant. Janežič.**

Št. 7.

V četrtek 17. februarja 1853.

IV. leto.

V i j o l č i c a.

Pod lipo košato
Tu sapca pihljá;
Tu hočem se vsesti,
Če veterc odnesti,
Otožnost srcá.

Zamišljen drevénim
V travičico tá.
Vijolčica bleða
Prijazno mi gleda
V očesa kalná.

Vijolčica meni
Tako govori:
„Zakaj bolečine
Ti serčice gine?
Kaj v persih te skli?“ —

Tak praša in mišli
V običje mi zrè.
Tolažbo mi lije
U persa,—obsije
Mi radost sercé. —
Tom. Lempelj.

F e d o r i n O l g a.

(Dalje.)

Pri poslednjih besedah stopi stari zesti Vazil v sobo in povzame s trepečim glasom: Ljuba Olga! Knez ga sili, se od tebe ločiti, on ti ga iz naročja terga, on je tisti brezdušnež, ki se prederzne, voljo vaju rajnega očeta tako brezvestno zanemarati! O jes ga dobro poznam! Silna je njegova hudobna volja in njegova moč se dalječ razprostira — tode nad njim je eden močnejši in mogočnejši in le temu vse zaupajmo. On stori zvižáčo hudobnežev v sramoto in moč hudodelnikov v nični prah pobije. Ne bojta se toraj, vhoga, zapuščena siroteja! Gospod naš Bog je mogočen Bog in močna podpora revnih sirot. On vaju ne zapusti, in če bi vsi svetovi vaju serca ločili, On vaju bo zopet zdinil! — Res je, da potrebujeta tolažbe, tode Bog vaju bo tolažil.“

Besede častitega starčika presunejo globoko sercé ubozega Fedora. „Nak!“ zdihne s pojemljivim glasom, Olgo objemaje, — „nak, draga moja! ne zapuščam te prostovoljno! Knez mi je dal zbrati med tvojo smertjo in mojo revšino, in potem lahko veš, kaj da sim zvolil, kaj da sim zbrati mogel. O Olga! nikoli, nikdar bi se prostovoljen od tebe ločil ne bil!“ —

In Olga vprašuje, sliši in zvè vse, čisto vse. Milo se zjoka, vender se v solzah nasmehljá, zakaj neizrečena ljubezen milega brata ji je sladka, hladivna tolažba v neizrečeni britkosti.

»In misliš, Fedor! da se bom zdaj, ko vse vém, od tebe ločila?« vpraša Olga. »Nak, moj brat, skupej bova živela, skupej terpela, skupej umerla, če se naju Bog ne usmili. Nikdar me ne smeš zapustiti, Fedor, nikdar se ločiti od mene!«

»On mora«, reče Vazil. »Ne obtežuj mu še bolj serca, Olga! Da; on se mora ločiti! To je skušnja, ki vama jo Bog pošlje, in akoravno je ojsira, jo bota vender prenesla in premagala, ako le zaupljivo v Njega pogledujeta, ki povsot in vedno svojo mogočno roko nad vama v varstvo razprosterto imá. Čas povračila bo gotovo prišel, in je morebiti bližej, kakor sami mislimo. Naklepi hudobnežev so na pésku zidani, in en sam dihlej nar majnše sapice jih je vstani potreti. Vidva sta zdaj v knezovi oblasti, zatorej se mu morata vdati, da se vama še kej hujšega ne naključí, kakor to, kar z vama namenva. Ločita se torej, pa ločita se s srcem polnim nepremakljivega upanja, polnim ljubezni, ki vse prenese, vse premaga v pogledu proti tistemu, ki je zgolj večna ljubezen!«

Olga tiho joka in brata priserčno objame, tako priserčno in terdó, kot bi se ne hotla nikdar od njega ločiti. Fedor jo mirno tolaži, obljubivši da bo vedno nanjo mislil in ji prav pogostoma dopisoval, kadar koli bo priložnosti imel. In Olgi igrajo solzice v očéh vedno milejši, v voljo Gospodovo se vda in upa, kot Fedor, srečne prihodnosti. Stari Vazil stoji objokan zraven ubozih sirot, ki še tako mlada, tako slaba, preganjana od ostudne lakomnosti in poželjivosti, nimata nobene pomoči, kakor samo zaupanje v Boga; in svoje roke povzdigovaje moli takole: »Gospod! bodi jima bramba in pomoč, pokrepčaj jima tužne serca, in izpelji vse po svoji neskončni modrosti!« —

Tako sedita še vedno revna siroteja objemaje se še poslednji trenutek, ki jima je še določen v zagotovanji neločljive ljubezni, ki jima je še edina pomoč britko ločenje prenašati; ko knez Ivanov in njegov tajnik, zviti, hudobni Petrovič v sobo stopita.

»Si že popravljen?« vpraša knez Fedora.

»Sim!« odgovori Fedor s terdnim glasom, ako ravno ga bledica po vsem obličji spreleti, ko namreč tisti trenutek pride, ki ga ima v temno prihodnost pahniti, in njegovo sestro brez vsega varstva v roke divjega kneza prepustiti.

»No, tedaj beri te le verstice, ki sim jih do svojega prijatla Pestuševa v Moskvo pisal« govori knez na dalje, ter poda Fedoru odperto pismice. »Prepričaj se iz tega, kako dobro da s teboj mislim, in skušaj, da boš mojo skerb z jakim obnašanjem obilno poplačal.«

Fedor vzame pismo in bere sledeče, kratke verstice:

Moj dragi Pestušev!

Tukej Vam pošljem svojega dobrega sestrinca, iz kterega mi imate verlega vojaka izrediti. Imejte ga, kakor bi bil moj lastni sin, zakaj mladeneč je jak in imá le mali nekazek, ki se gotovo lahko popraviti da. Ta pregrešek je nekoliko terme in svojeglavnosti. Ravnajte ž njim lepó in skusite mu moško terdnost navdihniti. Skusite, dragi Pestušev! iz jakega mladencá, jakega moža narediti!« — Knez Ivanov.

Fedor komej svojim očém zaupa, ko te verste prebere. »Sim se mar mogel nad knezom motiti,« si misli, »kako sim mu mogel tako malo zaupati, in njegove namene tako krivo soditi?« — Pa prihodnost me bo vsega natanko prepričala »reče dalje sam pri sebi. »Le pazimo dobro!«

Molče da knezu list nazaj, kateri ga svojemu tajniku podá s poveljem, ga skupej spraviti in z njegovim znamenjem zapečatiti. Petrovič se zvijačno nasmehljá, vzame list, se nizko prikloni, in odide. V predsobi razterga pismo, in vzame drugo že narejeno in skup spravljenó iz žepa, v katerem so bile sledeče besede pisane:

Dragi moj Pestušev!

Tukaj Vam pošljem mladega, grizljivega psa, ki je edina zavira med menoj in veliko dedšino, ktere dober delček imá tudi Vaš biti, ako poskerbite, da bo termoglavcu poglavec v Sibirijo odpeljan, od koder se nam ne bo nič več pred njim bati treba. Ravnajte skerbno in zvito, kakor vedno, in če sreča hoče, se nam mora dobro iziti. Z Bogom!

Knez Ivanov.

To pismo vzame Petrovič, pride v sobo nazaj in ga Fedoru poda, kteremu tudi knez priporoči, da ga ima sam v roke nadpolkovnika Pestuševa zročiti. „In zdaj pa, ljuba otroka, poslovita se!“ reče Ivanov. „Še pet minut sama pustim, in potem, Fedor, junaško naprej! V Moskvi te čakajo dobri pajdaši in zvesti, očetovski prijatelji; torej vesel se oziraj v radostno prihodnost, kjer te cela versta prijetnih dni in častne sreče čaka!“

On in tajnik gresta preč; Olga se ihtijoča Fedora oklene, kateri si zastonj prizadeva, svoje solzé zatajevati, zdaj, ko se je res britki trenutek ločenja približal.

„Z Bogom! ljubi brat! Z Bogom mila sestra! Bog te obvari!“ to so zadnje besede, ki jih s trepečim glasom poljubovaje se zadnjikrat izgovoriti zamoreta.

„Ti pa zvesti Vazil!“ reče Fedor, ti ne boš Olge nikoli zapustil. Ti ji obljubiš biti prijatelj, brat in oče, kaj ne?

„Prisežem ti pri živem Bogu! Fedor! odgovori starček in položi svojo trepetajočo roko na g'ave britko presunjenih otrok. „Bodita potolažena in ljubita se še dalje tako. Oko je, ki nad vama čuje, očetovsko oko, ki vse vidi—na dno černe duše hudobneža. In to oko gleda zdaj to britko uro ločenja na vaju in vaju nikoli zapustilo ne bo. Bodita potolažena, pravim, kmalo se bota zopet srečna vidila.“

Viditi je bilo kot bi duh preroka iz starega, zvestega Vazila govoril. Kakor mehko hladno zdravilo so bile njegove besede za tužne, ranjene serca preganjanih sirot in jima oslajša grenko uro ločenja. Še en pogled, en objemlej, še en poslednji, poslednji: „Z Bogom!“ in — Fedor odide. Lahke sani, s čverstimi konjiči naprežene, ga peljejo zmiraj dalje in dalje od mile sestrice, med tem ko Olga v rokah svojega očetovskega prijatla s potoki britkih solz britko žalost tugopolnega serca izjokuje.

Sirote sta bila tedaj ločena in vsak trenutek ju vedno dalje in dalje loči. Nju serca so polne britkosti, nju oči so solzá zalite in vender — popolnoma nista nesrečna. Ljubezen jima v terpljenji daje pogum. Sestra vé, da jo brat, brat vé, da ga sestra ljubi. Kakor sta tudi nesrečna, zapuščena, vé vender vsak vsaj za eno sercé na svetu, ki za-nj gori, in ta gotovost razvedruje kakor solčni žar temno noč nju terpljenja, ktera je bila že tako zgodej nju mladega duha pokrila. V svoji vzajemni ljubezni najdeta tolažbo in veselje; zakaj ljubezen vse prenese, vse preterpi, in vse upa.

(Dalje sledi.)

O d g o v o r i

na vprašanja društva za Jugoslav. povestnico.

XI. (Dalje.) Blizo Ajella je neka vas, ki se po Furlansko kliče Kravi (Crauglio); jaz bi djal, da se ta kraj prav za prav Kravje kliče od našega „krava“, torej da so tudi tu še Slavjani nekdanj bivali. — Prav blizo Palme je vas Joanniz (Joanic = Joanec = Ivanec). Druga je Tapogliano = Topoljana, kraj s topoli obraščen. Te, in ako je še kej enakih imen, nas spominja na stare čase, ko so po vsih tih krajih še naši slovenski predci stanovali, ki so tim krajem slovenske imena dali. Da so okoli Karmina (Cormons) Slovani živeli, spričuje tudi ime Kopriva, ki je na cesti, ktera iz Karmina v Gorico pelje.

Na Krasu je neka vas, ne daleč od Gradiške, ki se Št. Martin kliče. Tam se, bi djal, vse hiše imenujejo Vicentini, ker so vsi iz *Vicence doma*, in zatorej govore še dan današnji nek bizjaški jezik, t. j. nekako mešanico talianskega in slovenskega. Pripoveda se, da so bili v starih časih neki politiški prestopniki iz Vicence tu sem preseljeni, in zatorej so jih deželani Vicentine imenovali. Pa ker sim že tukej bizjaški jezik omenil, je treba da tudi kej povem od naših Bizjakov. Celi kos primorske dežele gor od Devina do Gradiške, med Krasom in Sočo, se kliče „il Territorio“ per eminentiam, to je, „il territorio veneto“, ker je bil ta kos dežele do poslednjih časov Benečanske republike vedno pod oblastjo Benečanov. Govore pa tudi ne po furlansko ali laško, ne prav po taliansko, ampak neko poselno taliansko podnarečje, ki ga bizjanskega imenujemo, in oni sami si pravijo Bisiacchi. Od kod to ime, ne vem. — Ravno tako so bili Campolongo, Muscoli in neki drugi manjši kraji benečanski, in zatorej se je bilo leta 1848 zgodilo, da so ljudje po vsih tih krajih, kakor tudi na otoku Grado bili goreče vneti za taliansko reč in Austriancom nasproti, med tem ko so bili vsi drugi naši Furlani vneti za Austrio.

Še nekej iz Tminskega. Kervavec se kliče dolina na Planjšici ali Banjšici, menda od ondi prelite kervi vojščakov. Na Vojskuh je vas blizo nemškega Idria. Ta vas leži na dolgi in široki ravnini. Pripoveda se od ondašnjega hudega boja s Turki. — Vse imena po Tminskem so čisto slovenske, kar obilno pričā, da prvi naselniki teh krajev so bili Sloveni. P. n. Tmin (Tolmein) od Tminske reke, koja se je iz temnih peči po temnem smrekovju cedila; Ljubina = ljubljena; Lom, kjer se hrib lomi; Čiapovan = Čepvan od imena Čep, tako se potok onde kliče; Panikva od poniknuti, kakor ondašnji svet spričuje; Tribuša = trebušje, trebuh, ker je svet ondi trebuhu podoben; Serpenica — serp, Soča se ondi v podobo serpa krivi. Ročina, kjer celi dan sonce pripeka, itd. — Ime Učē (Woltschah) se lahko od učenikov spelja, ker so menda tukej prvi kerščanski učeniški stanovali, ki so sveto vero v teh krajih širili. — Od Gorice mesta, in njenih delov in terzišč, ki se imenujejo: Pristav (pristava), Brajda, Vakana, Kvar, Podturnom, Stražič, Studenec, Kastanjevica, Travnik, gojzd Panovje, itd. ne bom nič govoril, ker same imena že dovolj govore.

Nemški Rovt na Tominskem.

Marsikteri kraj, ki spada pod Gorico, je omenjena vreden, in mogel bi vam veliko pisati ne rečem od Ogleja, ki je bilo svoje dni prvo mesto za mogočnim Rimom, ampak tudi od mnogo drugih pomanjših krajev; toda vse to je že večidel popisano nekeje v „Rubeis Monumenta Ecclesiae Aquilejensis“, nekeje v „Cappelletti le Chiese d'Italia“ pod odstavkom „Aquileja“, nekeje v drugih enakih delih. Ali od Nemškega Rovta na Tominskem nisim jaz še nikjer nič bral, in morda bodo tudi drugi bravci ravno tako, kakor jaz, reči zamogli; in vender je tudi ta kraj nekoliko imeniten in vreden, da se posebno omeni. Zatorej se denem enmalo ta kraj popisati, kar sim iz verodostojnih oseb in iz izvornih listin in drugih spisov čezanj zvediti zamogel.

Nemški Rovt (Deutschruth = Deutschereuth, Ruthä theutonica v starih listinah tudi Nembscherut) na izhodu Tomina, in na jugu Bohinskih dolin, od katerih ga visoke planine ločijo, ki Goriške predele proti Gorenskim mejijo, je na vsih straneh od previsokih gor obdan ali obkrožen, da se prav težko in skorej li z nevarnostjo do njega priti zamore. Na severni in izhodni strani se strašno visoke skalovite gore čez oblake vzdigujejo, ki ločijo Krajnsko in Goriško; na južni strani so manjši, toda sterne nekeje s senožetmi nekeje s hostami obraščene gore, ki ločijo nemški Rovt od Šembiške in od Cerkniške ali Cerklanske fare; na zapadu je druga visoka gora, ki Podmevško farno proti Nemškemu Rovtu meji. Do bistré Bače, ki prav ukusne postereve redi, in se naposled blizo svete Lucie na Mostu v Idrio izteka, in še nekeje čez Bačo se je fara Nemškega Rovta iztegovala proti jugoizhodu, preden je Podberda sama (1848) v farno povikšana bila. — Razun Bače je tod, kakor sploh po Tominskih gorah, mnogo studencov, potocičev in potokov, med katerimi pa samo Koritenco omenimo, ki kmalo za farnim krajem, ki se od tod tudi Koritenca zove, izvira, in se proti jugozapadu med strašno stermino tekoč pri Grahovi v Bačo izliva. Ker je pa na izlivu Koritence v Bačo druga vas, ki se tudi Koritenca imenuje, zato pravijo tej „Slovenska Koritenca“, uni pa „Nemška Koritenca“ ali pa drugači „Nemški Rovt.“ Tu v Nemški Koritenci ali v Nemškem Rovtu je tudi farna cerkev in sedež fajmoštra, ki ima ne daleč od onod (menda pol ure hoda) na zapadu še eno vasico, ki se Grand imenuje, prva nasebina teh nemških rovtarjev. Do leta 1739 je vsakratni fajmošter tega kraja imel po dva kaplana, ki sta mu pomagala, zato ker je moral razun teh ravno kar omenjenih dveh vasi preskerbovati še čez tri ure od tam oddaljeno vas Podberdo na Bači, s Tertnikom vred, Bačo (tako se namreč tudi ena vasica kliče), Petrovoberdo in nekeje samotnih tu pa tam po gori Porzui raztresenih hiš. (Vsi ti kraji so od leta 1739 sem, pod imenom Podberda dobili svojega lastnega duhovnika, odvisčnega od Koritenskega fajmoštra; sadaj pa od 1848 je tukej nova fara, kakor je bilo že tu zgorej omenjeno.) — Tako je tudi Steržišče, eno dobro uro od fare, bilo neposredno odvisno od fajmoštra; še le 1772 je dobilo tudi ono svojega lastnega kaplana, ki mora previdjati Steržišče, Znoile, Kuk ali Kova in Kal. Oblake pa z Hudojužno na Bači ima še le od leta 1806 svojega lastnega pastirja, ki je pa tako, kakor Steržiški kaplan,

od Koritenskega fajmoštra odvisen. — Od kar je fara na več kaplanij razdeljena, je v Nemški Koritenci fajmošter sam ostal brez pomagajočih mu kaplanov.

Toda opustimo sadaj zemljopisno in duhovsko opisovanje Nemškega Rovta, in pogledimo en malo, kar je mogoče, na zgodovino tega dovolj imenitnega kraja. Potem, kar sim do sadaj starih listin viditi mogel, ki Nemški Rovt zadevajo, sodim jaz, da so Nemci, in scer Tirolci, v te kraje prišli h koncu 12. ali saj v začetku 13. stoletja. Neki kmet namreč v vasi Grand hrani star pergament, pismo izvirno svetega Bertranda, Oglejskega patriarha (ta patriarh je živel v 14 stoletju, stoloval je kot patriarh v Vidmi 1334 — 1350) pisano 1. aprila 1346 v Vidmi, s katerim ponovi prebivavcom Koritence, Tertnika, Steržišča in Granda, in vsih tistih rovt (tako razlagam jaz besede latinskega originala: „massarii nostri de Corithnich, Trentinich, Gradischa et Loco Rutharii“) vse tiste pravice in povlastice, ktere jim je bil že patriarh Bertold podelil (Bertoldus ab Andechs, patr. Aquil. 1218 — 1251), čigar povlastitveno pismo pa jim je bilo pri enem požaru pogorelo (. . . suplicarunt, ut cum privilegium locationis factæ suis progenitoribus per bonæ memoriæ Bertoldum Patriarham Aquilegensis prædecessorem nostrum de mansis Aquilegensis Ecclesiæ sitis in eisdem villis, dudum fuerit igne crematum, dignaremur eis locationem hujusmodi innovare.“)

Ustmeno sporočilo poterdjuje to mojo sodbo čez prvi postanek Nemškega Rovta. Kakor mi namreč zagotavljajo osebe, kterim gre v tej zadevi vsa vera, ker tamkej v tistih krajih živé, in torej gotovo vedo, kaj ljudstvo samo od sebe in od svojih starih časov pripoveda, in so ne le samo resnicoljubni, ampak tudi dovolj izobraženi, da vedo prazne pravlice od zgodovinsko — pomembnih sporočiti ločiti: ljudje pravijo, „da je že čez 700 let, kar so njih prededje v te kraj prišli iz Tirolskega, in scer iz Inske doline (Inthal). Oni so bili v vojski nekega rimskoneemškega cesarja (imena ne vedo povedati), in so naj več k zmagi čez hudega sovražnika pripomogli. Ker so se ti Tirolci tako možko v bitvi obnašali, jim je cesar dovolil, da si smejo izvoliti, kjer koli se jim ljubi prebivati, da smejo zemljo obdelovati, kolikor jim je je treba, brez da bi morali zanjo kadaj kej davkov plačevati. Oni so se torej vzdignuli proti svojemu domu, pridejo v te gore, ki jim močno odpadejo, in eni izmed njih sklenejo tukej ostati in se tu naseliti.“ — „Začetek te naselbine — tako mi neki blag gospod čez to piše — je bil storjen s 70, ali kakor drugi pravijo, s 76 osebami, ki so se naselili v vaséh (kakor se sadaj imenujejo) Grand, Deutschruth ali Nemški Rovt, Steržišče, Zarz ali Source, Deutschruth na Bohinskem (dva kraja namreč se kličeta tako, eden na Goriškem, drugi pa na Bohinskem pod Bistriško faro) itd. Sedem vasi je po tem iz teh naselbin postalo, kjer so v prestarih gojzdih nekeje drevja posekali in stanovati začeli itd.“

Naj bo pa že res ali ne vse to, kar Nemški Rovtarji od prvega začetka svojega naseljenja v teh gorah pravijo, to je vendar gotovo, da so Nemci, in scer Tirolci. Od tod pride, da so jih njihovi bližnji sosedje, sami čisti Slovenci, od nekđaj zmirom li nemške rovtarje, kakor se tudi sami kličejo, imenovali, in jih še dan današni tako imenujejo. Oni govorijo tudi še vedno nemško, toda močno pokvarjeno, in s Slovenskim zlo pomešano, kakor je naravno, ker so okrog in okrog

s samimi Slovenci obdani. Glejte, kaj mi od njih jezika zgorej pohvaljeni duhovnik piše: „Svoj nemški jezik zvesto hranijo, akoravno je vedno ubožniši v izrekih, ker se vedno bolj pozgublja in s Slovenskim zamenja; tako pravijo n. pr. Ig berde schoun (beri žoun) wek, ban mir die Schila (beri žila) koumt; hout'r gemoucht die routenga? to je: ich werde schon aufschreiben (wek-vekati), wenn mir die Noth (schila = sila) kommt; hast du die Rechnung gemacht? — Glasu nimajo ne v nemškem, ne v slovenskem, ampak li ž, n. pr. schoun izgovarjajo žoun, schila pa žila itd. — Kadar govoré slovensko, imajo samo š, ž, č, nikoli pa s, z, c n. pr. Šveto, Šveto, Šveto... čaštito všaki čaš buodi; ali: lih všaki'n krajčar kruha šmo šnedli itd.“ — Slovenskega so se nemški rovtarji pa navadili nekeje že zavoljo tega, ker morajo vedno se pečati s Slovenci, ki so od vsih strani njih sosedje; posebno pa zavoljo tega, ker je ves kerščanski nauk za otroke in za odrasčene, vse pridige in molitve v cerkvi po slovensko. Le med sabo oni svoje nemško narečeje govoré, in je še čudo, da so ga mogli do sadaj še tako ohraniti, potem ko so že toliko stoletij oddaljeni, bi djal odtergani od svoje prave domovine, v tako nemilih okolnostih gledé na svoj materinski jezik. Posebni značaj tega njih jezika, ki ga govoré — tako nasleduje zgorej omenjeni dopisovatelj moj — je pa ta, da nemško govoreč za vse li možko zaime er rabijo, n. pr. Schau'r, schau'r, be'r trienk! (beri: žaur, žaur, bër trienk!) tako je enkrat pasterica drugi ženi rekla, ko ji je pokazati hotla, kako željno žejna krava pije. Ravno tako izgovarjajo oni u namesti a ali o, n. pr. koum't'r ouch nouch Toulmain mour'na? namesto: kommst du auch nach Tolmein morgen? — Zmanjšavne koncovke lein oni nimajo; namesti nje rabijo vedno le, n. pr. besede, kakor Söhnlein, Mägdelein, Thereschen, Hanschen, Mariechen u. s. w. izgovarjajo oni: Söhnele, Mägdele, Theresele, Hansele, Mizele itd. Sicer imajo tudi svoje posebne besede za živali, kakor n. pr. Kesele namesti Kitzchen, Mekele namesti Lamm ali Lämmer, Zazeln namesti Kalb, Springele namesti Hase itd.“ (Konec sledi.)

Slovstvo in umetnost.

Drobtince za novo leto 1853. Na svetlo dal Jožef Rozman. Leži pred nami že 8. tečaj milih Drobtinc, ki so blizo naj dalej po slovenskem svetu razširjene. Bogate zaklade lepih navkov nam podajajo tudi letas v svojih predalih. Čelo jim kinča sprelepa podoba sv. Metoda in Cirila, katerih zasluge za kerščansko vero med Slavjani nam milostljivi knezoškof Lavantinski v „kerščanskej besedi o bravtovski sv. Cirila in Metuda“ prav mično popisujejo. V prvem razdelku „pastirsko ogledalo“ (str. 1 — 104) imenovanem beremo prav lepe pridige izdelane in osnovane. „Ogledalo blaženih mož“ (107 — 148) je posebno izvrstno opravljeno in obsega med drugim mične življenjopise Leopolda Volkmerja, Franca Hladnika in Marka Hanžiča. — V 3. razdelku (151 — 186) nahajamo zmed mnogih družih lepih reči tudi „križarske ali svete vojske“ precej obširno popisane. — 4. razdelk (191 — 206) zapopada več mičnih prilik in basen. — Peti predal (210 — 265) hrani tudi mnogo kaj zanimivih in koristnih reči, posebno „navod, kako bi se pvernici v nedelskih šolah pisati in čitati ob ednem ali pisaje se čitati učili,“

potem »kratko dogodivščino slavianskega sveta« »Amerika najdena« in »sveto delinstvo Jezusovo.« Tudi »slovenska gerlica« (269 — 282) se je dosti prijetno oglasila.

Sostavki letšnjih Drobline so večidel od milostljivega knezoškofa Lavantinskega in čast. g. Rozmana. Že imé teh izverstnih slov. pisateljev je nam porok o izverstnosti tih novih, teško pričakovanih bukev. Natisnjene so z novimi prav vkusnimi pismeni. Veljajo mehko vezane le 48 kr. sr.

Česko: Ravno je izšel 2. zvezek mesečnega časopisa »Živa.« Kakor prvi zvezek obs. ga tudi ta mnogo prekrasnih sestavkov in scer: »O kamenem a hñedém uhli, zvláštè v Čechách;« od J. Krejčiga; »Vrabc«; »O sněhu a ledu,« »O semenech rostlin« spisal Em. Purkyně; »O povětrnosti« od Dr. J. Kuneša; životopis »Karla Bořiboja Presla«; »Jedovatá zbraň pavouků«; »Malachit v červeném pískovci u Chrasti«; »Zajec« in Naveštje o přírodu - vědeckých knihách « Se enkrat opomnimo Slovence, ki so českega narečja zmožni, tega prekoristnega časopisa, ki po pošti prejemana na leto le 3 gld. 24 kr. sr. veljá. — Češka matica bo neki izdala »primerjajočo vseslovansko slovnico« od Lad. Čelakovski-ga. — Pri Pospišilu v Pragi je izšel »Divadelní ochotník« (igrališni dobrovoljec), t. j. pet veselih iger za manjša igrališča. — Tydženske novine naznanujejo, da je župnik Stempel doljnołužiško prestavo Phædrovih basen tiskati dal. Ravno ta spisatelj je tudi sestavil več pesmotvor pod naslovom: »Pytanje za starim mjasecom« abo lužyčkich Serbov potlocenje. — Izverstni prestavljavec B. Peška je doveršil prestavo vsih Mickievičevih balad in romanc. — V kratkem bo v českem jeziku izdan glasoviti roman »Turantas« grofa Solohuba.

Modri odgovori.

— Antisten prašan, zakaj da bogati redkeje hodijo k modrim, kakor modri k bogatim, je odgovoril: »Zató ker učeni vedó, česar jim manjka, bogati pa ne.«

— Ravno taj je pri drugi priložnosti rekel: »Če bi prisiljen bil voliti, krokar ali zavidnik biti, bi rajši krokar bil; zakaj ti samo merlič razmesarjajo, zavidniki pa žive.«

— Reven pesmarček je Teokritu svoje pesmi prebiral. Ko končá, praša Teokrita, ktere da so mu naj bolj dopadle? — »Ktere nisi bral« je bil odgovor.

Sméšnice.

Gizdelin pride v štacuno blaga kupovat. Ker se mu vse predragó da, poprosi, da naj mu zavolj prijateljstva boljši kup dajo. »Aha! prvi štacunar, ravno prijatli dajo kej skupiti, sovražniki tako ne pridejo!«

Kmet z oslom gre ravno mem šole, ko šolarji iz šole gredó. Osel, jih zagledati, začne na vso moč rigati. Šolarji pa nejevoljni čez tako grozen krik, priletijo h kmetu ter ga oštejejo, zakaj da ima tako nevljudnega osla, da se tako dere. »Ne zamerite, pravi na to kmet, osel le veselja riga, ker je toliko tovaršev in prijatlov dobil.«

Poprava. Na str. 47, 19. v. odzorej naj se bere: schiesse — habe mesto: schliesse — habe.

Natisnil: Ferd. Žl. Kleinmajr v Celovcu.